

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 8 november 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 53.295/II/PN
MN

Betreft: klacht betreffende verplichten door een hiërarchisch meerdere om opleiding te geven in een andere taal dan de taalrol van de ambtenaar

Mijnheer de administrateur-generaal,

In zitting van 5 november 2021 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend omwille van het feit dat betrokkene, een ambtenaar klasse A3 bij het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV), door zijn hiërarchisch meerdere verplicht zou worden om opleiding te geven aan medewerkers in het Frans terwijl hij een ambtenaar van de Nederlandse taalrol is. De opleidingen, met een publiek van zowel ambtenaren van de Nederlandse als de Franse taalrol, zouden plaatsvinden in de moedertaal van de spreker met de powerpoint in de andere taal. Betrokkene zou, nadat hij tijdens zo een opleiding door een aantal deelnemers werd gevraagd om over te schakelen naar het Frans, door een hiërarchisch meerdere bericht hebben gekregen dat hij meer aandacht moest geven aan de Franstalige deelnemers zodat zij de opleiding zouden begrijpen. Betrokkene heeft geen taalcertificaat voor kennis van het Frans.

In uw brief van 7 september 2021 antwoordde u wat volgt:

“(…) Wij zijn uiteraard perfect op de hoogte van de taalreglementering, die wij te allen tijde trachten na te leven.

Wij weten bijgevolg dat overeenkomstig artikel 43, § 2, derde lid, van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (afgekort: SWT), de eentaligheid van de ambtenaren het basisbeginsel is: indien de medewerker niet in het bezit is van een tweetaligheidsattest, heeft hij het recht zich alleen in zijn eigen taal uit te drukken, en kan hij dus niet worden verplicht zich in de andere landstaal uit te drukken.

Op het gebied van de opleiding moet echter ook worden toegezien op de naleving van artikel 17, § 1 B 1° van de SWT, waarin wordt bepaald dat de opleidingen moeten worden gegeven in de taal van de betrokken medewerker, zonder een beroep op vertalers te doen.

De toepassing en de naleving van de twee bovengenoemde wettelijke bepalingen leiden ertoe dat wij geconfronteerd worden met situaties die soms ingewikkeld kunnen blijken.

Veel RIZIV-medewerkers met een zeer specifieke expertise worden gevraagd om jongere collega's uit beide taalrollen op te leiden.

(...)

Wij hebben het geval vernomen van een A3-medewerker - vermoedelijk de persoon die bij uw diensten een klacht heeft ingediend -, een van die eentalige expert-medewerkers waarnaar ik eerder verwees, die uit hoofde van zijn functie regelmatig wordt verzocht zijn collega's uit beide taalrollen op te leiden. Het schijnt inderdaad dat deze medewerker zijn opleiding in het Nederlands begon te geven, met gebruik van een PPT-presentatie in het Frans, en dat zijn hiërarchische meerdere erop stond dat hij ook Frans sprak, zodat de Franstalige deelnemers de opleiding konden volgen en begrijpen.

Zodra dit voorval was gekend, werd de aandacht van deze hiërarchische meerdere gevestigd op het beginsel van eentaligheid van de medewerkers en bijgevolg op het feit dat de betrokken medewerker niet kon worden verplicht zich in de andere landstaal uit te drukken, aangezien hij niet over het vereiste taalattest beschikte: de betrokken hiërarchisch meerdere gaf toe dat hij niet echt op de hoogte was van deze bepaling van de SWT. Het leek hem vanzelfsprekend dat de betrokken medewerker zijn opleiding in beide talen zou geven, gelet op zijn niveau (adviseur in de klasse A3) en zijn rol als coördinator, en gelet op het feit dat medewerkers uit beide taalrollen de opleiding volgden, ongeacht de taalrol van de opleider en het feit dat hij niet in het bezit was van een tweetaligheidsattest.

In ieder geval heb ik besloten om zo spoedig mogelijk de volgende maatregelen te nemen:

- de leidend ambtenaren zullen worden herinnerd aan de toepassing van de SWT, en meer in het bijzonder aan dit beginsel van eentaligheid van de ambtenaren;
- via de HR-directie zal een sensibiliseringsactie worden georganiseerd waarbij de verschillende bovengenoemde oplossingen zullen worden toegelicht zodat de interne opleidingen die bij het RIZIV door RIZIV-medewerkers worden gegeven, hun doel bereiken. Hieronder verstaan we dat de kennis van de deelnemers kan worden verrijkt, ongeacht hun taalrol en die van de opleider, en waarbij de bepalingen van de SWT zoveel mogelijk in acht worden genomen.”

*
* *

Het RIZIV is een centrale dienst in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Overeenkomstig artikel 39, § 3 SWT worden de onderrichtingen aan het personeel, zomede de formulieren en drukwerken voor de binnendienst in het Nederlands en in het Frans gesteld. De opleiding dienen aldus plaats te vinden in het Nederlands voor het personeel van de Nederlandse taalrol en in het Frans voor het personeel van de Franse taalrol.

Een ambtenaar van de ene taalrol kan niet verplicht worden om taken uit te voeren in de andere taal, waardoor ook de betrokken opleider niet verplicht kan worden om in die andere taal een opleiding te geven aan het personeel van de andere taalrol.

De klacht wordt ontvankelijk en gegrond bevonden.

De VCT neemt akte van de genomen maatregelen waarbij het beginsel van de eentaligheid van ambtenaren in herinnering zal worden gebracht en waarbij een sensibiliseringsactie zal worden ondernomen, en van het feit dat het bestuur zich bewust is van de situatie.